

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

OLJE- OG ENERGI-DEPARTEMENTET	
07 / 1473 - 9	
DATE 29 OKT. 2007	
AN	EKSP.

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: 26 OKT 2007
Vår ref.: NVE 200700149-6 aj/jkr
Arkiv: 008
Deres dato: 18.09.2007
Deres ref.: 07/01473-4

Saksbehandler:
Jørund Krogsrud
22 95 93 81

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Utkast til forskrift om rett til innsyn i offentlig virksomhet - Frist 25102007 - Forskrift til den nye offentlighetsloven

Vi viser til Deres brev av 18.09.2007 hvor det bes om NVE sine merknader til ovennevnte utkast til forskrift.

Generelt

Det er positivt at hovedregelen om gratis innsyn i offentlig virksomhet blir videreført i den nye offentlighetsloven. Slik forskriftsbestemmelsen er utformet, er det lagt opp til at elektroniske kopier som sendes som e-post alltid skal være gratis, mens det kun unntaksvis vil være adgang til å ta betalt for papirkopier. Bestemmelsen åpner også for at forvaltningsorgan ikke tar betalt eller utvider retten til gratis papirkopier etter egne satser, noe som helt sikkert vil bidra ytterligere til at hovedregelen om gratis innsyn i offentlig virksomhet blir styrket.

NVE er enig i at alle forvaltningsorgan som fører elektronisk postjournal skal gjøre journalen tilgjengelig for offentligheten på internett, så fremt det først foreligger en ferdigutviklet praktisk og teknisk løsning for dette som alle organene med en slik plikt kan benytte seg av. Kostnadene blir for store hvis hvert enkelt forvaltningsorgan må utvikle egne tekniske løsninger for elektronisk postjournal i tilknytning til sin hjemmeside på internett.

NVE er også positive til at forskriften åpner for at hvert enkelt forvaltningsorgan kan gjøre dokumenter tilgjengelige på internett. Det vil medføre en del merarbeid å gjøre dokumenter tilgjengelige på internett, siden alle dokumenter må kontrolleres for å sikre at det ikke legges ut opplysninger som er unntatt fra offentlighet. Det må antas at dette oppveies av at det vil bli færre krav om innsyn til behandling.

Ad § 4 Betaling for innsyn

Det er fint at bestemmelsen kun etablerer en rett og ikke en plikt til å ta betalt hvis vilkårene foreligger. I en virkelighet hvor alle arkivene etter hvert foreligger elektronisk og hvor også de fleste som krever innsyn har mulighet til å motta elektroniske kopier, vil det i mindre grad etterspørres innsyn i form av papirkopier. NVE ser likevel at det fortsatt fra tid til annen vil dukke opp krav om å få innsyn på papirkopier og behovet for en hjemmel til å ta betalt er tilstede. Dette gjelder også NVE hvor det ikke er uvanlig at dokumentene i en konsesjonssak kan ha et omfang på opptil tusenvis av

sider med alle rapporter, kart, tegninger og uttalelser. Hvis det for eksempel kreves papirkopier av dokumentene i flere konsesjonssaker av en bestemt art, vil det kunne oppstå et behov for å ta betalt. Dette har imidlertid ikke vært et stort problem hittil, siden den som krever innsyn i nesten alle tilfeller er fornøyd med elektronisk kopi tilsendt som e-post eller i det siste med at opplysningene gjøres tilgjengelige på internett (høring av konsesjonssøknader).

Det kan imidlertid forekomme at enkelte elektroniske dokumenter krever spesielle datasystemer og kompetanse for å kunne avleses. Ved begjæring om innsyn i slike dokumenter må både system og kompetanse tilrettelegges for den som krever innsyn i elektroniske kopier, noe som kan medføre faktiske kostnader som i vesentlig grad overstiger kostnadene ved kopiering til papir. Med bakgrunn i dette mener NVE at bestemmelsen i § 4 annet ledd bør kunne utformes slik at det gis en rett til å dekke faktiske kostnader i forbindelse med slik tilrettelegging også i forbindelse med elektronisk oversendelse. NVE ser at det her er mulig å ta seg betalt i henhold til § 4 annet ledd første punktum hvis dokumentene lagres på en DVD-plate eller et annet lagringsmedium enn papir for deretter å sende det i posten i stedet for at dokumentene oversendes som e-post. Det er likevel uheldig at det i § 4 annet ledd siste punktum gis en absolutt regel om at det ikke kan kreves betaling når dokument blir sendt som elektronisk post, siden det foreligger tilfeller hvor kostnadene for å gjøre slik oversendelse mulig i vesentlig grad overstiger kostnadene ved å kopiere til papir.

Ad § 6 Tilgjengelegging av journalar på Internett

Når det gjelder tilgjengeliggjøring av postjournaler på internett har NVE gjentatte ganger etterlyst ferdigstillingen av prøveprosjektet som startet i 1993. NVE fikk i begynnelsen av november 2006 opplyst at den bebudede løsningen for å gjøre postjournaler tilgjengelig for allmennheten på internett mest sannsynlig ikke vil tre i kraft før 01.01.2008, og at dagens prøveordning vil fungere ut 2007 eller til den nye løsningen er på lufta.

NVE foreslår at Foryings- og administrasjonsdepartementet intensiverer arbeidet med denne løsningen slik at den kan iverksettes samtidig med ny offentlighetsforskrift 01.01.2008. Denne løsningen vil gi allmennheten og pressen et meget godt verktøy for innsyn i offentlig virksomhet, siden de på et sted kan finne opplysninger fra flere informasjonsleverandører. Det vil være for ressurskrevende at en slik løsning utvikles av hver enkelt etat, noen små og uten de nødvendige ressurser.

NVE er enig i at løsningen må ivareta personvern hensyn samtidig som at den i størst mulig grad er åpen og brukervennlig. I løpet av EPJ – prøveprosjektet er det foretatt en undersøkelse som viser at muligheten for å bruke EPJ – tjenesten til å bygge personprofiler er veldig begrenset, men at noen andre mindre personvernproblemer ble oppdaget. NVE mener at det ikke skulle være nødvendig å fjerne enhver mulighet til å søke på personnavn i postjournalen, men avviser ikke at det kan være fornuftig å avgrense mulighetene til å søke på visse personopplysninger etter det har gått en viss tid. NVE mener det ikke bør åpnes for at personnavn i postjournalene gjøres tilgjengelig for søk fra eksterne søkemotorer. Det må antas at en slik sentralisert løsning for offentlige postjournaler er et opplagt sted å lete for den som ønsker innsyn i offentlig virksomhet, mens det må antas at den som vil etablere personprofiler eller finne ut noe om en person av andre grunner enn innsyn i offentlig virksomhet, heller vil lete ved hjelp av eksterne søkemotorer. Manglende brukervennlighet bør heller avhjelpes med et godt søkeverktøy på den sentraliserte tjenesten, samtidig som at det brukes mer ressurser på å gjøre den sentrale postjournaltjenesten kjent for allmennheten.

Ad §7 Tilgjengeleggjering av dokument på Internett

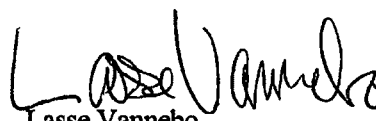
NVE ser det som viktig at det åpnes for at forvaltningsorgan kan offentliggjøre dokumenter på internett. NVE har allerede begynt å gjøre konsesjonssøknader tilgjengelig på internett. Løsninger og rutiner for dette arbeidet er under utvikling av en intern arbeidsgruppe ved NVE. Etter hvert som det blir mer vanlig å gjøre dokumenter tilgjengelig på internett, vil også flere ressurser gå med for å kontrollere at dokumentene ikke inneholder opplysninger unntatt fra offentlighet. Det må antas at krav om innsyn vil avta etter hvert som flere dokumenter gjøres tilgjengelige på internett, selv om enkelte brukere i tillegg vil ha behov for å kreve innsyn i den grad det er behov for å se andre dokumenter i saken som ikke ligger ute på nettet.

Bestemmelsen i § 7 tredje ledd stiller krav om at forvaltningsorgan som gjør dokument tilgjengelig for allmennheten på internett, plikter å opplyse om hvilke kriterier som ligger til grunn for utvalget av dokumenter. NVE mener dette er en viktig bestemmelse for at leseren skal vite at saken også kan bestå av andre dokumenter enn de som er lagt ut på internett. Bestemmelsen er litt generell og vag med hensyn til hvor langt opplysningsplikten går med hensyn til å beskrive dokumenter som ikke er lagt ut på internett, jf formuleringen "kva for kriterium som ligg til grunn".

NVE ser ut i fra opplysninger i høringsnotatet at det legges opp til at det for brukerne skal være mulig å gå direkte fra den sentraliserte løsningen for elektronisk postjournal og til dokumentet det ønskes innsyn i. NVE mener en slik mulighet til å klikke seg fra journalen og direkte inn i et dokument er en positiv målsetning. Den bør etterstrebtes for å sikre brukervennlighet og mindre arbeid for det offentlige med å behandle krav om innsyn. En slik mulighet vil imidlertid medføre store utfordringer og merarbeid knyttet til den fortløpende kontroll av at dokumenter som legges ut ikke inneholder opplysninger unntatt fra offentlighet. Det vil etter NVEs mening ikke gi en brukervennlig løsning hvis enkelte dokumenter er tilgjengelige direkte fra den sentraliserte tjenesten med elektroniske postjournaler, mens andre er tilgjengelige direkte fra forvaltningsorganets egen hjemmeside. Hvis en i tillegg tar med at brukeren må kreve innsyn for dokumenter som ikke er tilgjengelige på internett, kan brukerne fort miste oversikt.

Med hilsen

Rune Dahl
fung.avdelingsdirektør

Lasse Vannebo
fung.seksjonssjef